

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven

Høringsuttalelse fra Vox

Vi viser til brev fra departementet av 12.10. 07. Vår høringsuttalelse følger nedenfor.

Voksnes rett til videregående opplæring

Vox støtter forslaget til endring slik det er formulert i pkt. 2.6 i departementets brev. I den sammenheng vil vi imidlertid bemerke at det stadig er behov for en nærmere fortolkning av setningen "men som ikke har fullført videregående opplæring."

Fylkeskommunene bruker i dag mye tid og ressurser på å definere hvem som har rett til videregående opplæring, og det er store forskjeller fylkeskommunene imellom når det gjelder hvem som faller inn under rettsbegrepet. Det er ikke ønskelig fra fylkeskommunenes side å finne flest mulig begrensninger innen voksenretten, men det er noe de ser seg nødt til å gjøre ut fra politiske og administrative vedtak ofte begrunnet ut fra avsatte ressurser til voksenopplæring. Fylkeskommunene har i dag både kompetanse og en god nok organisering av voksenopplæringsfeltet til at de har mulighet til å ta imot og legge til rette for videregående opplæring for et langt høyere antall voksne enn det de i dag gjør.

I forkant av innføring av voksnes rett i 2000 ble det tatt utgangspunkt i antall voksne uten gjennomført videregående opplæring når forventningene om antall voksne som ville søke opplæring skulle beregnes. En har aldri kommet i nærheten av dette tallet. Det er liten grunn til å tro at utvidelse av retten fra å gjelde voksne født før 01.01.78. til voksne over 25 år vil føre til en stor strøm av nye søkere.

Når ny lov (og forskrift) skal vedtas, kan det være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i hovedårsakene til at voksne ønsker opplæring. Det å ta opplæring på videregående skoles nivå er for

Postadresse

Postboks 6139 Etterstad
0602 Oslo
Telefon 23 38 13 00
Telefaks 23 38 13 01

Besøksadresse

Olaf Helsets vei 5
0694 Oslo

Internett

www.vox.no
postmottak@vox.no
Org.nr. 974 788 985
Kontonr. 8276 01 00389

voksne ikke et mål i seg selv. Det å være i en opplærings situasjon gir verken status eller økonomisk gevinst. Behov for opplæring er begrunnet ut fra ønsker som å sikre egne muligheter på arbeidsmarkedet, å bedre egen kompetanse eller realisere målsetninger en tidligere ikke har hatt anledning til. Hvis målsetningen med å gi voksne rett til videregående opplæring er en generell heving av kompetansenivået, å beholde eller rekruttere arbeidstakere til deltakelse i arbeidslivet, og å imøtekomme arbeidslivets kompetansebehov, er det trolig mer hensiktsmessig å bruke ressurser på å finne gode ordninger og løsninger for å imøtekomme den faktiske etterspørselen om opplæring fra voksne, framfor å bruke ressurser på å utarbeide og etterkomme begrensninger overfor hvem som skal få tilbud om opplæring.

Det er også viktig å holde fast på at rettigheten skal gjelde en hel gruppe voksne som ikke har utdanning på videregående skoles nivå som arbeidslivet har behov for, og at en unngår å lage ordninger som favoriserer enkelte grupper voksne. Det kan få uønskede effekter hvis voksne begynner å oppfatte retten til videregående opplæring som en rett laget for marginaliserte grupper.

For at momentene ovenfor skal bli ivaretatt, er det viktig ikke bare å endre aldersgrensen for retten, men også å presisere grunnlaget for at retten kan benyttes.

Med vennlig hilsen

Turid Kjølseth
direktør

Åge Hanssen
fagsjef